

Radionica: „Imamo prava ali i obaveze“

Uvod

Ova radionica predstavlja pedagošku praksu iz redovne osnovne škole vezanu za temu obilježavanja 20. novembra, Međunarodnog dana djeteta. Tema je predstavljena kroz radionicu za učenike/ce te može biti realizovana na času odjeljske zajednice. Predviđena je za učenike/ce viših razreda, mada, uz određene korekcije može biti realizovana i sa učenicima/ama nižih razreda.

Ova praksa je provedena sa učenicima/ama 9. razreda.

Pored radionice „**Imamo prava ali i obaveze**“ realizovana je i radionica kreativnog crtanja sa učenicima/ama 3. razreda koji/e su kroz svoje likovne radove predstavili/e po jedno pravo uz mentorstvo učiteljice Mehanović Adile.

Po završetku radionice svi/e učenici/e su pogledali/e izložbu radova.

Dakle, Međunarodni dan djeteta obilježava se svake godine **20. novembra** zato što je tog dana **1989. godine usvojena Konvencija o pravima djeteta**. Kao međunarodni dokument Ujedinjenih naroda, Konvencija sadrži univerzalne standarde koje države moraju garantovati svakom djetetu. Konvenciju je do danas potpisalo 196 zemalja, čime je postala najbrže i najšire prihvaćen sporazum na području međunarodnih ljudskih prava u historiji. Time je svijet dao obećanje da će svoj djeci biti osigurana jednaka prava te da će učiniti sve kako bi se zaštitila i osigurala njihova prava na preživljavanje, razvoj, učenje i razvijanje do punih potencijala, bez bilo kakve diskriminacije.

Ciljevi radionice:

Obrazovni ciljevi:

- Upoznati historijske činjenice vezane za Deklaraciju o pravima djeteta (1959. godina) i Konvenciju o pravima djeteta (1989. godina);
- Naučiti razlikovati i prepoznati prava i obaveze te njihovu međusobnu povezanost;
- Znati prepoznati, imenovati i upoređivati prava i obaveze koje mogu ostvariti u svojoj odjeljskoj zajednici te zajednici u kojoj žive;
- Znati kritički promišljati koje su to obaveze koje imaju prema školi, roditeljima i vršnjacima kao bitnim faktorima u procesu odrastanja;
- Znati predstaviti likovnim ardom jedno pravo po vlastitom odabiru.

Odgojni ciljevi:

- Osvijestiti prisutnost prava i obaveza u našoj svakodnevnici;
- Razvijanje empatije te uvažavanje i prihvaćanje različitosti;
- Formiranje ličnosti učenika/ca u sferi odgovornog ponašanja;
- Uočavanje, prepoznavanje i vrednovanje prava i obaveza u odnosu na učeničku vlastitu hijerarhiju vrijednosti.

Funkcionalni cilj:

- Razvijanje sposobnosti analize, sinteze, izražavanja vlastitoga stava, usmenoga izražavanja, pisanoga izražavanja, raspravljanja, socijalne i komunikacijske vještine.

Metode rada: Izlaganje, diskusija, igra, crtanje i slikanje

Potreban materijal: Flip chart papir, markeri, papiri u boji format A4, olovke, flomasteri, video prezentacija, boje i blikovi za crtanje.

Ciljna grupa: Učenici/e 9. razreda (prezentacija i radionica), te učenici 3. razredna (likovna radionica).

Trajanje : 45 minuta (prezentacija i radionica), te 45 minuta likovna radionica

Uvodna aktivnost sa učenicima/ama 9. razreda (5 minuta)

Na početku radionice učenici/e sjedaju na prethodno složene stolice u veliki polukrug radi lakše komunikacije, te da bi se svi jasno vidjeli. Voditelji radionice na video-projektoru pokreću multimedijalni instrumental „Za svako dijete“ od Unicef-a.

Izvor za video: <https://youtu.be/eWhiKXYy7Rc>

Nakon odgledanog video-spota, voditelji komentarišu: „Ovim spotom smo željeli da vam predstavimo ono čime ćemo se baviti na ovoj radionici, a to je obilježavanje 20. novembra, Međunarodnog dana djeteta. Suština je u tome da trebamo da živimo svi zajedno, bez obzira na naše razlike i da nam svima bude prijatno. Da svi razvijamo svoje predispozicije i potencijale a da je društvo dužno da nam to i omogući. Naše je da ne odustajemo od onoga što nam je važno, onoga što želimo.“

Nakon pojašnjenja postavljaju pitanja i razvija se grupna diskusija:

- Da li ste i šta ste novo saznali?
- Koja dječija prava su prikazana u ovom spotu?
- Kako se osjećate nakon odgledanog spota?

Nakon razgovora i evociranja emocija voditelji najavljuju prezentaciju „Imamo prava ali i obaveze“.

Glavna aktivnost (35 minuta)

Tokom glavnog dijela časa učenicima/ama se izlaže prezentacija teme „Imam prava ali i obaveze“ pomoću video-projeksije. Učenici/e će saznati nešto više o Deklaraciji o pravima djeteta iz 1959. godine i Konvenciji o pravima djeteta iz 1989. godine. Pored toga saznat će povezanost školskog sistema i dječijih prava. Nakon odgledane prezentacije slijedi

Aktivnost 1

Uputa: Imate 5-7 minuta da odgovorite na postavljena pitanja. Budite konkretni, pozivajući se na prava i obaveze koje ste imali priliku čuti tokom prezentacije. Voditelji dijele papire A4 formata svakom pojedinačnom/noj učeniku/ici sa pitanjima:

- Koja prava ima svaki/a učenik/ca u odjeljskoj zajednici/školi?
- Koje obaveze ima svaki/a učenik/ca u odjeljskoj zajednici/školi?

Razmjena: Ko želi podijeliti svoje odgovore? Učenici/ce se javljaju i ko želi daje odgovore.

Voditelj ih lijepi na chart papir. Ne moraju reći svi, ali se mogu dopunjavati.

Komentar voditelja :

Nakon diskusije učenika/ca izvodimo zaključak da prava funkcionišu jedino ako ih svi poštujemo. Kod svakog prava postoji dužnost.

Na primjer: "Svako ima pravo da se čuje njegov glas". "Mi imamo odgovornost da slušamo".

Aktivnost 2

U sredini učionice, na stolu su poredana papirna srca u raznim bojama i veličinama.

Na svakom srcu se nalazi ime jednog djeteta iz razreda koje prisustvuje radionici.

Pored dječijih tu je srce sa imenima voditelja radionice.

Svako dijete ustaje, uzima po jedno srce sa imenom druga ili drugarice i odgovara na sljedeća pitanja:

- Šta mi se kod druga najviše sviđa, a šta ne sviđa?
- Šta smo dosad radili zajedno?
- Zašto bi mi nedostajao, ako ne bi bio prisutan?
- Šta bi neka druga osoba mogla reći za to dijete (nastavnik, član porodice i slično)?

Nakon što svaki/a učenik/ca odgovori na pitanja i ispriča priču - pokloni srce učeniku/ici o kome je pisao.

Povede se razgovor: Zašto su srca u različitim bojama? Svi mi sa ovim različitim osobinama činimo ovaj razred.

Zaključak: Svako dijete na ovom svijetu je drugačije. Svako dijete je jedinstveno po svojoj boji kože, prirodi, posebnosti i imenu.

Sva srca se skupe u jednu posudu, koja simboliše našu školu. Svi smo mi dio ove posude, bez nas bi ovo odjeljenje i ova škola bi bili prazni.

Pitanja za razmišljanje:

- Šta još mogu simbolizovati ova srca?
- Šta može da predstavlja ova posuda?
- Zašto je važno imati ime?

Završna aktivnost (5 minuta)

Učenici/e na plakat pomoću stikera lijepo odgovore na pitanja:

- U čemu sam najviše uživao tokom ovog časa?
- Šta sam naučio?
- Šta znam o drugoj djeci?

Svaki/a učenik/ca ima pravo reći kako mu je bilo, šta ga se dojmilo, a šta mu/joj se nije sviđalo?

Nakon realizovane radionice prisustvujemo izložbi likovnih radova učenika 3. razreda, na temu „Dječija prava“.

Prilog 1:

Dio crteža koji su nastali tokom radionice kreativnog crtanja na temu „Dječijih prava“. Tokom radionice učenicima/ama je naglašeno da nije najvažnije slikarstvo ili crtalačko umijeće nego ideja, simbol kako mi vidimo dječija prava, koja su nam najvažnija te da uvijek budemo spremni na toleranciju i pomoć drugima.

Na radionici su učestvovali/e učenici/ce 3. razreda sa učiteljicom Mehanović Adilom.

Po završetku radionice upriličena je izložba radova.

Prilog 2.

Materijal za Aktivnost 1

PRAVA KOJA IMAM U SVOM ODJEJENJU	OBAVEZE I ODGOVORNOSTI KOJE IMAM

Materijal za Aktivnost 2

